

Viite VM102:00/2017 VM/1846/03.01.00/2018

TEM LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI SÄHKÖISESTÄ LASKUTUKSESTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sähköisestä laskutuksesta. Lailla pannaan täytäntöön direktiivi 2014/55/EU sähköisestä laskutuksesta julkisissa hankinnoissa.

TEM pitää tärkeänä verkkolaskudirektiivin ja sähköisiä laskuja koskevan lakiesityksen tavoitteita edistää digitalisaatiota julkisen ja yksityisen sektorin taloushallinnossa. Direktiivi ja lakiesitys esittävät osaltaan EU:n tavoitetta koko hankintaketjun sähköistymisestä julkisissa hankinnoissa. Direktiivin ja lakiesityksen tavoitteena on julkisen sektorin laskutuksen sähköistämällä vauhdittaa taloushallinnon sähköistymistä myös yksityissektorilla luomalla tähän kannustava toimintaympäristö.

Direktiivi edustaa minimisääntelyä ja antaa jäsenmaille mahdollisuuden asettaa sähköisen laskutuksen käyttöönotolle laajempia kansallisia vaatimuksia kuin direktiivissä. Lakiesityksessä tätä mahdollisuutta esitetään hyödynnettäväksi niin, että kun velvoite vastaanottaa ja käsitellä sähköisiä laskuja kattaa direktiivissä vain EU-kynnysarvot ylittävät hankinnat, Suomessa lakia sovellettaisiin myös EU-kynnysarvot alittaviin, mutta kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin.

Lain soveltamisalaa olisi mahdollista laajentaa esimerkiksi:

- hankintayksiköiden velvollisuuteen käsitellä ja vastaanottaa kaikki laskut sähköisinä
- laskujen vastaanottajien oikeuteen saada laskut sähköisinä
- myyjien velvollisuuteen lähettää laskuja sähköisinä
- koskemaan myös sähköisiä kuitteja

Lakiesitysluonnoksessa on varsin arkipäiväisesti esitetty 4§:ssä hankintayksiköille ja elinkeinonharjoittajille oikeus saada lasku sähköisenä direktiivinmukaisessa rakenteisessa muodossa. Laki ei kuitenkaan koskisi kuluttajien välistä laskutusta.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että esitetty oikeus vauhdittaisi merkittävästi taloushallinnon digitalisaatiota yrityksissä. Näin merkittävästi direktiiviä pidemmälle menevä soveltamisala tulisi kuitenkin lakiesityksen perusteluissa esittää selkeämmin omana asianaan (mieluiten asian yllä kuvattu monimutkaisuus huomioiden taulukkona) ja asiasta tulisi käydä nyt näkynyttä avoimempi ja laajempi julkinen keskustelu, jonka tueksi tulisi tehdä luonnoksessa esitettyä kattavampi vaikutusarvio. Selvi-

tettäväksi tulisi mm. miten toimitaan konfliktitilanteissa ja tulisiko velvoittavuudelle asettaa porrastusta esim. yrityskoon ja lain voimaantulon osalta. Myös porrastukset voitaisiin esittää lain perusteluissa taulukkona.

Elinkeinonharjoittajahan voi nytkin vaatia sähköistä laskua, mutta vaatimus eurooppalaisen standardin käytössä vauhdittaisi sähköistä liiketoimintaa yhteen toimivuuden paranemisen kautta. Laki siis tukisi tällaista vaatimusta.

Perusteita velvoittaa myös myyjä lähettämään lasku sähköisenä julkisissa hankinnoissa tulisi selvittää tarkemmin.

Lakiesityksessä tulisi ottaa selkeästi kantaa sen soveltamisalan laajentamiseen myös sähköisiin kuitteihin. Sähköisiä kuitteja on luonnoksessa tarkasteltu toimijoiden ja infrastruktuurin teknisten valmiuksien näkökulmasta. Lain soveltamisalan laajennus kuitteihin vauhdittaisi liiketoiminnan digitalisaatiota, mutta vaatisi tarkempaa vaikutusarviota ja edellä olevan mukaisesti avoimempaa ja laajempaa julkista keskustelua ja valmistelua.

Lakiesityksessä tulisi lisäksi tarkastella sitä, olisiko Suomen Ruotsin tapaan asetettava hankintayksiköille velvollisuus käyttää PEPPOL-järjestelmää sekä tulisiko jollekin viranomaistoimijalle osoittaa tehtävä antaa määräyksiä, ohjeita ja suosituksia verkkolaskutuksen infrastruktuurin toiminnallisista ja teknisistä vaatimuksista sekä keinot niiden noudattamisen valvomiseen.

Neimala Antti
osastopäällikkö

Huhtala Liisa
hallitusneuvos